

Akut pulmoner ödem

Bu kısa eğitim ile hızlı ve güvenli bir şekilde hareket edebilirsiniz.

Bazen akut pulmoner ödem yavaş ve gizli bir şekilde gelişir. Bu durum, kısa sürede hayati tehlike arz eden solunum ve dolaşım durmasına yol açabilecek gerçek bir acil durum olduğundan, tehlikeyi hızlı bir şekilde fark etmeli ve derhal uygun önlemleri almalısınız.

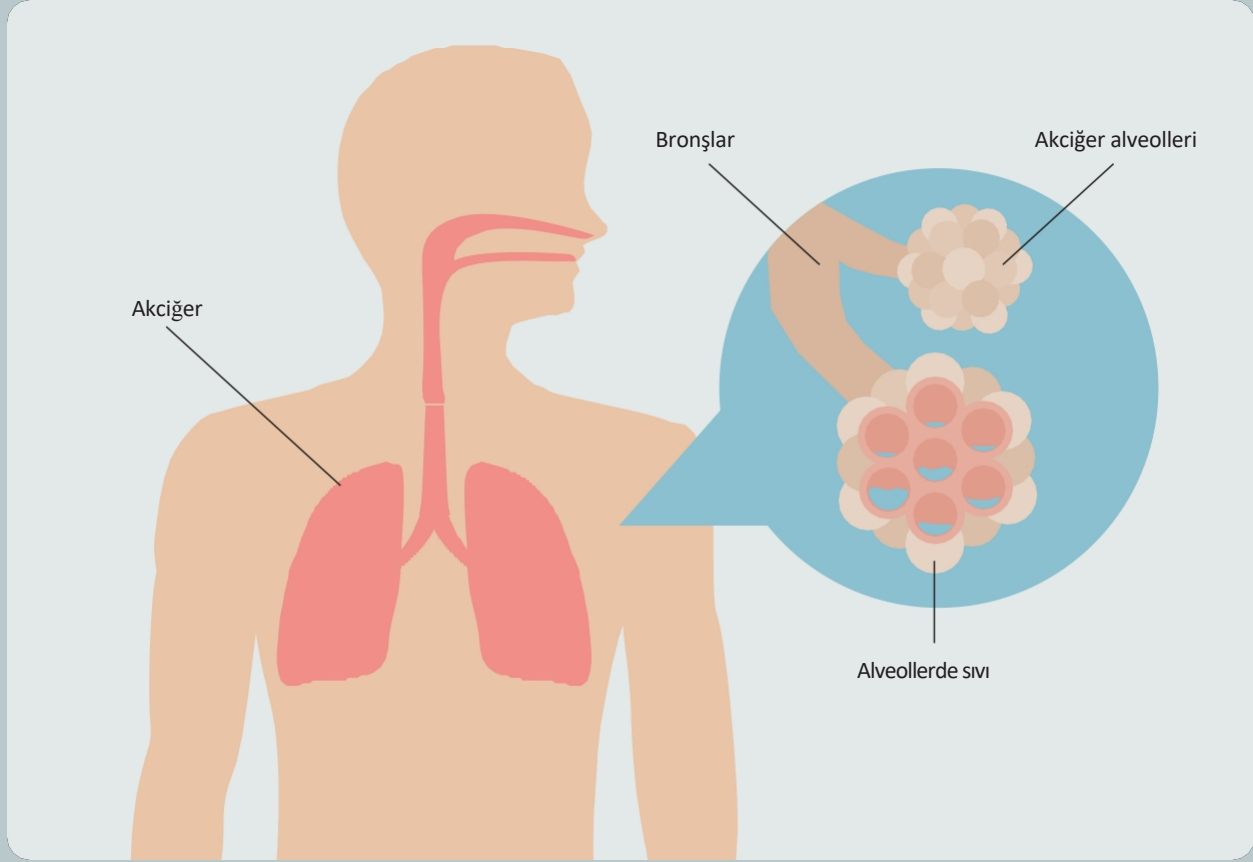
UYGULAMA ÖRNEĞİ: Bakım hizmeti alan Peter Lang, birkaç gündür kendini hasta ve halsiz hissediyor ve sürekli öksürüyor. Bakım hizmetinin hemşireleri aile doktorunu bilgilendirir, doktor soğuk algınlığı şüphesi ile yatak istirahati ve yeterli sıvı alımı önerir. 2 gün sonra

sabah vardiyasında gelen bakım personeli şok olur: Peter Lang'ın durumu hızla kötüleşmiştir. Soğuk terler, hırıltılı solunum sesleri ve mavi dudaklar vardır. Tabii ki bakım personeli hemen ambulans çağırır. Hastanede akut akciğer ödemi teşhisi konur.

Akciğer ödemi

Akciğer ödemi, akciğer dokusunda veya akciğer alveollerinde sıvı birikiminin artmasıdır. Akciğerlerin işlevini verimli bir şekilde yerine getiremeyecek kadar bozulana kadar 2 litreye kadar sıvı birikebilir.

Yaşlılıkta en sık görülen nedenler arasında kalp hastalıkları, örneğin kalp krizi, kalp kası hastalığı veya kalp yetmezliği (özellikle sol kalp odacığı) sayılabilir. Akciğerlerdeki kan birikimi nedeniyle damarlardan akciğer alveollerine sıvı geçer. Akciğer iltihabı, alerjik reaksiyonlar, böbrek yetmezliğinde aşırı sıvı birikimi, ciddi protein eksikliği veya aort kapak darlığı da akciğer ödemi tetikleyebilir.

Özellikle yaşlılıkta, bazı ilaçlar da su tutulmasına neden olabilir:

- steroid olmayan antirematik ilaçlar (NSAID),
- kortizon (steroidler)
- Diyabet ilaçları (Tiazolidindionlar)
- Tansiyon ilaçları

Özellikle önemli: Bakım hastaları, idrara çıkma ihtiyacının rahatsız edici olması nedeniyle bazen diüretikleri (idrara söktürücü ilaçlar) kendi başlarına bırakırlar. Böyle bir durumdan şüphelenirseniz, derhal aile hekiminize bilgi verin – akciğer ödemi riski önemli ölçüde artar.

Temel hastalıkları dikkate alın

Kalp hastalığı olan bakım hastaları yüksek risk altındadır. Bu durumda çok fazla sıvı tüketimi zararlı olabilir. Bu nedenle aile hekimine sıvı alımının sınırlandırılması gerekip gerekmediğini sorun – bu durum belgelere kaydedilmelidir. Geceleri ortaya çıkan ve oturarak hafifleyen öksürük, ilk belirti olabilir. Hızlı kilo alımı (örneğin 2 günde +2 kg) da su tutulmasına işaret eder.

Bu rahatsızlık birkaç aşamada ilerler:

- Akciğerlerin ara dokusunda sıvı birikir.
- Sıvı, akciğer alveollerine ve bronşlara ulaşır.
- Hava ile karışarak beyaz veya kırmızımsı köpük oluşur.
- Oksijen tedariki kesilir – solunum ve dolaşım durması tehlikesi vardır.

Semptomlar ani veya yavaş yavaş gelişebilir

Hangi şikayetlerin ortaya çıkacağı, pulmoner ödemin türüne bağlıdır. Tipik uyarı işaretleri: Yatarken nefes darlığı, eforla artan nefes darlığı, gece uyanma ve nefes darlığı, motorik huzursuzluk veya anksiyete. Hastalar genellikle düz yatamazlar (ortopnoe).

Ani (akut) akciğer ödeminin belirtileri ve semptomları

- zorlu, hızlı ve sık nefes alma, Nefes darlığı
- Göğüste sıkışma hissi, ağrı
- Öksürük
- Nefes darlığı, boğulma korkusu, bu nedenle sıklıkla motorik huzursuzluk
- Duyulabilir hırıltılı veya kaynama sesleri
- Köpüklü balgam, bazı durumlarda kan karışımı
- Korku ve huzursuzluk
- Soğuk terli cilt
- Cilt, mukoza zarları, dudaklar, tırnaklar, kulak memeleri, burun ucu (siyanoz) veya soluk, grimsi ciltte morumsu ila mavimsi renk değişikliği
kulak memesi, burun ucu (siyanoz) veya soluk, grimsi cilt
- üst vücut bölgesinde damarlarda gözle görülür tıkanıklık
- artmış nabız, kan basıncı dalgalanmaları veya hızlanmış kalp atışı

Akut akciğer ödemi hayati tehlike oluşturur. Bakım hastanızda yukarıda belirtilen akut belirti ve semptomlardan herhangi biri görülürse derhal acil servisi arayın.

Kronik akciğer ödeminin belirtileri ve semptomları

- Aktivite sırasında veya yatarken nefes almada zorluk
- Gece öksürük veya nefes darlığı ile uyanma, oturarak rahatlama
- Fiziksel aktivite sırasında normalden daha fazla nefes darlığı
- Hırıltılı solunum
- Hızlı kilo alımı
- Alt ekstremitelerde şişlik
- Yorgunluk
- Yeni başlayan veya kötüleşen öksürük
- Terleme
- İştahsızlık
- Anksiyete ve huzursuzluk
- Göğüs bölgesinde baskı hissi

Bakım müşterinizde yukarıdaki semptomları fark ederseniz, derhal bir bakım uzmanına haber verin, böylece uzman doktorla görüşebilirsiniz.

NOT: Bu şikayetler ne kadar çok bir araya gelirse, akciğer ödemi olasılığı o kadar artar. Semptomların şiddetine bağlı olarak, akciğer ödemi durumunda acil hastaneye yatış (gerekirse acil servis doktoru tarafından) gerekir.

Akut akciğer ödemi durumunda alınacak önlemler

- **Sakin olun:** Durum tehditkar olsa bile, sakinleştirici davranın.
- **Acil servisi çağırın:** Hemen ve gecikmeden.
- **Solunum yollarını açın:** Dar giysileri açın, gerekirse diş protezini çıkarın ve temiz hava sağlayın. Nefes almayı daha da zorlaştırmamak için bacakları öne doğru fazla eğmeyin.
- **Yatırma:** Üst gövde yukarıda, bacaklar aşağıda – böylece akciğer dolaşımındaki basınç azalır.
- **Hastayı gözlemleyin:** Solunumu, yüz rengini, bilincini gözlemleyin; nabızı ve kan basıncını ölçün.
- **Sıvı / yiyecek vermeyin:** İçecek veya küçük lokmalar vermeyin – aspirasyon tehlikesi vardır!
- **Nakil formu / Hazırlık:** Gerekirse hastane çantasını hazırlayın ve ilgili tedavi talimatlarını ekleyin.
- **Bilgi:** Sorumlu hemşireyi bilgilendirin ve yakınlarına bilgi verin.
- **Belgeleme:** Yaşamsal değerleri, dikkat çeken durumları, alınan önlemleri ve tepkileri dikkatlice kaydedin.

Yasal uyarı

Bakım personeli, doktorun talimatı olmadan acil durum ilaçlarını (örn. Nitrolingual, Furosemid) veremez. Oksijen, sadece yazılı doktor reçetesi varsa verilebilir.

Bakım hizmeti alan kişi eve döndüğünde

Akciğer ödemi geçirdikten sonra, bakım personeli özellikle dikkatli olmalıdır. Nüks riski yüksektir. Düzenli olarak kontrol edin:

- Ağırılık
- Bacaklarda ödem olup olmadığını
- Gece öksürüğü
- Efor dispnesi
- İlaç alımı (özellikle diüretikler)

Dikkat: Pnömoni riski artmıştır. Dikkat çekici öksürüğü erken aşamada belgelendirin ve sorumlu hemşireye bilgi verin.

